

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 121 278/98-11136
Signatura: bl1hs301

Inspektorát č. 12 Brno
Okresní pracoviště Blansko

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Střední odborné učiliště společného stravování a Střední odborná škola SČMSD, Lomnice u Tišnova, s.r.o., Zámek 35

IZO: 110014928

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Arnošt Drbušek

Zřizovatel: Svaz českých a moravských spotřebních družstev, Těšnov 5/1163, 110 01 Praha 1

Příslušný školský úřad: ŠÚ Blansko 678 01, Poříčí 18,

Termín inspekce: 3. a 4. 11. 1998

Inspektoři: PhDr. Renáta Ševčíková, RNDr. Jaroslav Honza

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 11705/98-21 ze dne 28. 1. 1998 a Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT ČR ze dne 1. 9. 1998, plán výchovně vzdělávací práce na školní rok 1998/1999, plán práce výchovného poradce, plán práce protidrogového koordinátora, organizační řád, vnitřní řád, pracovní řád, zápisy z pedagogických rad, pracovních porad a porad vedení, personální dokumentace pedagogických pracovníků, přehled dalšího vzdělávání učitelů, Výroční zpráva o činnosti za školní rok 1997/1998, Zpráva o hospodaření školy za rok 1997, třídní knihy, rozvrh hodin, učební plány studijních a učebních oborů realizovaných ve školním roce 1998-1999, učební osnovy sledovaných vyučovacích předmětů, tematické plány učitelů sledovaných vyučovacích předmětů, přehled mimoškolních aktivit školy, smlouvy o zabezpečení ubytování a výchovy mimo vyučování v domově mládeže, deníky výchovné skupiny, denní záznamy, týdenní plány činnosti výchovy mimo vyučování, evidence ubytovaných žáků, záznamy o hospitalaci ČŠI.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Podmínky a průběh vzdělávání byly zjišťovány a hodnoceny v rámci dvou skupin předmětů - všeobecně-vzdělávacích (český jazyk a literatura a společenskovední předměty) a matematicko-přírodovědných (matematika, chemie, ekologie, informační a výpočetní technika).

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola má vzhledem k počtu žáků velmi dobré prostorové podmínky. Kmenové učebny jsou vybaveny standardním způsobem. Pomůcky a didaktická technika jsou vyučujícím k dispozici, ve sledované výuce byly využívány. Školní knihovna, kterou využívají především učitelé, je průběžně doplňována novými tituly. Fond učebnic pro učitele je průběžně aktualizován. Žáci si sami opatřují učebnice, v případě zájmu si však ze školní knihovny mohou zapůjčit krásnou literaturu, odborné publikace a výjimečně i některé učebnice. Učitelé většiny sledovaných předmětů mají k dispozici vlastní odborné informační zdroje (texty a odbornou literaturu). Někteří pracují i s informacemi získanými prostřednictvím internetu, který má škola k dispozici. Většina výuky spojené s výpočetní technikou je zabezpečena funkčními počítači, některé z nich jsou však z morálního hlediska zastaralé.

Domov mládeže je umístěn v původních prostorách, které mají dostatečnou kapacitu. Vybavení je nové a moderní. Možnost stravování ubytovaných žáků je zajištěna. Domov vytváří ubytovaným žákům velmi dobré podmínky.

Školní jídelna je umístěna v odpovídajících prostorových podmínkách a společně se školní kuchyní plní také funkci školního pracoviště pro výkon praxe žáků.

Materiálně technické podmínky vzhledem ke sledovaným vyučovacím předmětům a činností hodnotíme jako velmi dobré.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Prostory školy umístěné v zámku mají historický a estetický význam. Vybavení školy a domova mládeže je vhodné a esteticky na dobré úrovni. Rozvrh hodin je v souladu s psychohygienickými požadavky a jeho skladba respektuje i požadavky didaktické. Většina výuky teoretických předmětů je realizována v kmenových třídách. Pětiminutové přestávky v průběhu výuky jsou dostačující. Škola i domov mládeže má k dispozici prostory vybavené pro trávení volného času, které mohou být využívány o přestávkách i mimo vyučování. Režim domova mládeže vytváří dostatečný časový prostor pro všechny standardní činnosti ve výchově mimo vyučování a pro individuální aktivity. Pitný režim a možnost stravování jsou ve škole i na domově mládeže zajištěny.

Základní psychohygienické zásady ve škole jsou dodrženy i pro sledované pedagogické pracovníky.

Psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Český jazyk a literatura a společenskovední předměty

Ve sledovaných vyučovacích hodinách byly cíle vyučovacích předmětů v souladu s učebními osnovami a Standardem středoškolského odborného vzdělávání. Uvedené dokumenty byly plněny. Cíl byl ve výuce jasně sdělen. Obsah výuky odpovídal zvoleným cílům, metody a formy byly ve většině hodin vysoce efektivní, střídaly se různorodé

metody. Voleny byly převážně metody demonstrační, metody řešení úkolů a problémů, situační a modelové příklady, tvořivé metody. Žáci pracovali s textem přímo nebo na projekci, využívali svých zkušeností i z jiných vyučovacích předmětů. Kontrolní a hodnotící metody byly zařazovány v průběhu a na konci hodin ve slovní formě, v jednom případě jako kontrolní písemné práce. Předepsané písemné práce v rámci českého jazyka byly zadány. Klasifikace žáků nebyla zařazena. V činnostech žáků v rámci výuky českého jazyka a literatury se střídaly práce s textem, čtení a rozbor textu, rozlišování a srovnávání textů, interpretace, tvorba, dialog a monolog - formální, připravený, písemný slohový útvar. Jeden vyučující vedl žáky cíleně k rozvoji komunikace, dal jim dostatečný prostor a možnost k úvaze a vlastním názorům. V jedné ze sledovaných vyučovacích hodin nebyla komunikace žáků dostatečně rozvíjena, žáci pasivně naslouchali a téměř nehovořili. Vztah mezi žáky a učiteli byl přátelský, vstřícný, žáci byli pozorní s aktivním zájmem o problematiku. Výrazným motivem vztahů a celkové atmosféry bylo vedení k pochopení učiva a aktivní podpora žáků v učení. V jedné ze sledovaných vyučovacích hodin byla převažující aktivita učitele, což bylo podmíněno klasickou výkladovou hodinou a její efektivita byla nižší.

Úroveň sledovaných předmětů hodnotíme jako spíše nadprůměrnou.

Matematika

Výuka matematiky je realizována v kmenových třídách. Všechny hospitované hodiny byly věnovány procvičování a upevňování probraného učiva. V průběhu hospitací se projevil velký rozdíl mezi žáky učebního a studijního oboru. Zatímco řada žáků učebního oboru byla v průběhu výuky pasivní, většina žáků nástavbového studia pracovala se zájmem a prokazovala relativně dobré znalosti. V této souvislosti je však třeba uvést, že se u některých žáků projeví neznalosti zásadního charakteru. Sledované hodiny měly klasickou stavbu. Použité metody a formy práce byly s výjimkou jedné hodiny převážně verbálního charakteru. Zpětná vazba byla realizována průběžnou kontrolou zadaných úkolů. Hospitované hodiny matematiky byly většinou průměrné. Jedna z nich byla spíše nadprůměrná

Celkově lze výuku matematiky hodnotit jako průměrnou.

Ekologie

Hospitovaná výuka ekologie se uskutečnila v kmenové třídě a byla velmi dobře připravena. Cíl hodiny byl stanoven neformálně, ale funkčně. Žáci byli výrazným způsobem motivováni. Jejich kladný vztah k probíranému tématu byl dán jeho obsahem, ale i způsobem práce učitele. Při výkladu nového učiva se často diskutovalo. Žáci tak mohli uplatnit své znalosti a vyučující získávala okamžitou zpětnou vazbu. Souhrnné opakování provedené v závěru hodiny bylo pro nedostatek času krátké, ale splnilo svůj účel. Pro výuku byla charakteristická tvůrčí atmosféra, která se podílela na vysoké efektivitě sledované hodiny.

Výuku ekologie lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Chemie

Hospitované hodiny chemie probíhaly v kmenové třídě postrádající motivující prvky. Vzhledem k probíranému tématu to však nebylo na závadu. Výchovně vzdělávací cíl, stanovený většinou z pozice učitele, byl vždy v souladu s obsahem vyučovací jednotky. Větší část sledovaných hodin byla věnována výkladu nového učiva, se kterým byli žáci seznamováni klasickým způsobem. Jejich aktivita byla závislá na právě probíraném učivu. Největší zájem byl o poznatky z běžného života. Někteří žáci však zůstali pasivní v průběhu

celé hodiny. Zpětná vazba byla realizována průběžně, prostřednictvím kontrolních otázek. Souhrnné opakování učiva provedené v závěru hodiny bylo pro nedostatek času a pasivitu žáků spíše formální. Vyučující a žáci se vzájemně respektovali. Efektivita sledovaných hodin byla negativně ovlivněna pasivitou žáků.

Výuku chemie lze souhrnně hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Výpočetní technika

Ve všech sledovaných hodinách si vyučující stanovili reálné a dosažitelné cíle, které se jim z velké části podařilo plnit. Výklad nového učiva vycházel z řešení konkrétního úkolu. Tento postup většinu žáků výrazně motivoval a byl základem tvůrčí atmosféry ve třídě. Teoretické a praktické znalosti žáků měly většinou požadovanou úroveň. Vyučující se však museli vyrovnávat s velkými rozdíly ve znalostech jednotlivých žáků. Okamžitá zpětná vazba byla realizována průběžnou kontrolou plnění zadaných úkolů. Souhrnné opakování učiva, provedené v závěru sledovaných hodin, bylo pro nedostatek času formální. Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly většinou vstřícné.

Souhrnně hodnotíme výuku výpočetní techniky jako průměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Žáci jsou vedeni k dodržování společenského chování, což je mimo jiné dáno zaměřením studijního nebo učebního oboru. Podmínky jsou vymezeny jasnými pravidly obsaženými ve vnitřním řádu školy. Chování žáků je celkově zdvořilé, v nižších ročnících společensky méně citlivé. Vyučující v hospitovaných předmětech svou činností napomáhali rozvoji osobnosti žáků, individuální i skupinové identity. Jeden z vyučujících společenskovedních předmětů ponechával žákům prostor pro vlastní názor a akceptoval jejich způsob řešení. Žáci uměli formulovat a zdůvodnit své postoje. Někteří vyučující poskytovali málo prostoru pro komunikaci žáků. Příznivé sociální klima školy charakterizovaly pozitivní vzájemné vztahy dané jejím prostředím a velikostí.

Podmínky a výsledky formativního působení na žáky jsou hodnoceny na velmi dobré úrovni.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává zástupce ředitele školy. Ve své práci se řídí celoročním plánem a orientuje se zejména na oblast výchovy žáků, jejich informovanost a profesní orientaci. Výchovný poradce spolupracuje především s rodiči, možnými zaměstnavateli a v případě potřeby s pedagogicko psychologickou poradnou Blansko a lékařkou, která v rámci školy pečuje o zdravotně postižené žáky. Spolupráce s nimi je řádně vedena a záznamy o žácích zabezpečeny. Školu navštěvuje slabozraká dívka a její výuce je věnována potřebná pozornost. Integrované žáky škola nevykazuje.

V souladu s pokynem MŠMT ČR je na škole ustanoven protidrogový koordinátor. Jeho spolupráce s výchovným poradcem je neformální a na dobré úrovni. Škola v rámci primární protidrogové prevence spolupracuje s Okresní hygienickou stanicí Blansko, Kontaktním krizovým centrem a s Nadací podané ruce. Žáci se účastní příležitostných akcí (besedy, školení, promítání filmů) a jsou informováni prostřednictvím písemných materiálů. Některé z nich si protidrogová koordinátorka vytváří sama.

Výchovné poradenství a primární protidrogová prevence jsou zajištěny na dobré úrovni.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola svou veškerou činností vytváří podmínky pro dosažení co nejvyšší odborné úrovně žáků. Zájemci mohou navštěvovat barmanský kurz a kurzy studené kuchyně, připravovat se na vykonání státní zkoušky v psaní na stroji, případně absolvovat kvalifikační zkoušky pro výkon živnosti. Nejúspěšnější žáci reprezentují školu na celorepublikových akcích. Další aktivity školy sloužící rozvoji osobnosti žáků ve sledovaných předmětech vycházejí ze spolupráce se zahraničními partnery. Škola je zapojena do programů Sokrates a Leonardo. Znalosti a dovednosti žáků se uplatňují také v rámci podnikatelských aktivit školy, kde nabízí služby v oblasti ubytování a stravování.

Další aktivity školy vzhledem ke sledovaným předmětům a činnostem hodnotíme jako velmi dobré.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Domov mládeže školy poskytuje ke dni inspekce ubytování 32 žákům, z vlastní školy a z další střední školy v místě. Na domově mládeže jsou činnosti zajišťovány organizačně dobře, přestože vychovatelek je méně než požaduje legislativa. Skladba aktivit v režimu dne je standardní, zájmové aktivity respektují požadavky žáků, odpovídají možnostem školy a využívají další prostory jiných subjektů ve městě.

Stravování žáků je dobře zajištěno v jídelně školy, další možnost poskytuje domov mládeže.

Činnost uvedených školských zařízení hodnotíme jako dobrou.

8. Další zjištění

8.1 Personální podmínky vzhledem k výchovně-vzdělávacím činnostem školy

Personální zajištění je na dobré úrovni, škola využívá také externích učitelů. Ze sledovaných pedagogických pracovníků je vysoké procento pedagogicky a odborně způsobilých, 1 je pedagogicky a 1 odborně nezpůsobilý, 1 je kvalifikován pro nižší stupeň. Aprobovaně se vyučuje 75% ze sledované výuky. Výchovný poradce školy a vychovatelky na domově mládeže mají předepsané vzdělání. Změny ve škole a snížení počtu tříd školy mělo vliv na pedagogický sbor a jeho složení, přesto je výuka zajištěna na velmi dobré úrovni. V době inspekce nebyl zajištěn dostačující počet vychovatelek na počet ubytovaných žáků.

Škola dává učitelům prostor pro další vzdělávání a odborný růst v rámci svých časových a provozních možností. V současné době jsou do dalšího vzdělávání zařazeni učitelé bez předepsaného vzdělání a ti, kteří si doplňují nebo dále rozšiřují vzdělání.

Personální podmínky školy jsou vzhledem ke sledovaným vyučovacím předmětům na velmi dobré úrovni.

8.2 Výroční zpráva o činnosti školy

Výroční zpráva o činnosti školy byla náležitě zpracována v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb. v platném znění, § 17e odst. 2, 3 a 17g. Obsah výroční zprávy koresponduje se zjištěními ČŠI.

Výroční zpráva školy má velmi dobrou úroveň.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve sledovaných vyučovacích předmětech a činnostech hodnotíme jako velmi dobré.

V Blansku dne 12.11.1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu .....

členové týmu .....

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne .....

razítko

Podpis ředitele školy .....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Svaz českých a moravských spotřebních družstev, Těšnov 5/1163, 110 01 Praha 1		
Školský úřad: Blansko, Poříčí 18, 678 01		
Rada školy: není zřízena		